

Vyjádření školitele k doktorské disertační práci RNDr. Františka Sládečka,

„Community ecology of insects inhabiting ephemeral habitats“

Disertace Františka Sládečka (160 číslovaných stran) obsahuje, krom zobecnujícího úvodu a příloh, celkem 4 původní vědecké práce, vše Sládečkovy provautorské. Vzhledem k tomu, že 2 z předkládaných prací otiskly velice slušné vědecké časopisy ($IF > 1,0$) a další dvě práce, nyní v recenzním řízení, ty publikované svou kvalitou dále předčí, a také vzhledem k tomu, že zdaleka nejde o celou publikační aktivitu uchazeče, nepochybuji, že se kolega Sládeček kvalifikoval k získání doktorského titulu.

Nebudu zde detailně rozebírat jednotlivé příspěvky a raději ztratím několik slov k osobě kolegy Sládečka jako takové, a k jeho vědecko-badatelskému vývoji.

Když mě František někdy během pregraduálního studia žádal o vedení tehdy snad bakalářské či magisterské práce, oslovil mě předmět jeho zájmu – společenstva koprofágních brouků. Věděl jsem tehdy s jistotou, že koprofágní brouci jsou – podobně jako „moji“ motýli – skupinou atraktivní, solidně známou, široce zkoumanou a vzhledem ke snadné manipulovatelnosti a efemérní povaze jejich habitatů vyzývající ke všelikému experimentování. Matně jsem též tušil, že právě pro tyto vlastnosti s nimi kdysi dávno, někdy v 80. letech, pracoval nedávno zesnulý guru evropské ekologie motýlů (a hmyzu obecně), nedávno zesnulý Ilka Hanski. I přišlo mi jen logické, že se s Františkem dáme dohromady, on mě naučí něco o broucích a já jej snad něco málo o děláni vědy, psaní článků, shánění peněz ... a třeba jej jednou usměrním k tématům, které by na kopro-broucích zajímaly a která se skoro výhradně týkaly společenstev v krajině, vazby na různé druhy megaherbivorů, reakcí na intenzitu pastvy, a podobně.

František se ovšem od počátku profiloval jinak – směrem k manipulativním experimentům, které by na „mikrokosmu“ jedné pastviny, či ještě lépe jednoho kravského lejna, kladly a řešily odvěké otázky „velké“ ekologie: Zda jsou společenstva strukturována spíše kompetitivní exkluzí nebo facilitací, zda je časová a prostorová segregace druhů daná vlastnostmi druhů samotných nebo měnícím se prostředím, a další a další. K tomu ovšem potřeboval (krom podpory, či spíše apatické tolerance, ze strany školitele): Za prvé, záběr rozšířit svůj záběr od dospělých brouků k dalším obyvatelům koprofiliálního mikrokosmu, tedy k broučím larvám, dvoukřídlému hmyzu a jeho larvám. Za druhé, musel si vytvořit tým studentů potřebný k náročnému a vyčerpávajícímu experimentování. Za třetí, musel se rozvíjet nejen ve studiu ekologických teorií, ale i v nových experimentálních a statistických přístupech, umožňujících mu například vzorkovat volatelní látky z výkalů či analyzovat komplexitu potravních sítí. A konečně, musel se porozhlédnout po světě, a tam najít nejen kolegy pracující na shodných systémech, stejně jako kolegy, kteří řešili podobné otázky na jiných typech efemérních habitatů.

To vše se Františkovi postupně dařilo – a to tak, že na výbornou a že školitel často ztrácel přehled o raketovém rozvoji jeho aktivit. Jistě, široký záběr malinko pozdržel odevzdání vlastní disertace, ale František si tuto drobnou nepříjemnost bohatě vyrovnal dvěma zahraničními stážemi, výzkumnými cestami do Jihoafrické republiky a Řecka, vedením nejméně jedné pregraduální diplomové práce a v neposlední řadě tím, že vedle publikovaných a k publikaci připravených výsledků sebral materiál na dobré tři roky publikování – dovolím si skromně odhadnout.

Měl jsem skutečně tu čest sledovat zrod vědce v přímém přenosu – a snad k němu i malinko přispět. Za to kolegovi Sládečkovi srdečně děkuji a přeji mu mnoho štěstí u obhajoby.

V Českých Budějovicích, 8. října 2017

Doc. Mgr. Martin Konvička, Ph.D.

